

Stqarrija għall-Istampa

Il-Lussemburgu, it-28 ta' Ġunju 2016

L-integrazzjoni tar-Rom: sar progress sinifikanti, iżda għad fadal xi ostakoli u dilemmi, jgħidu l-awdituri tal-UE

Inizjattivi ta' politika tal-UE u proġetti ffinanzjati mill-UE biex jippromwovu l-integrazzjoni tar-Rom għamlu progress sinifikanti, iżda għad fadal xi ostakoli u dilemmi li ma jippermettux li l-flus ikollhom l-akbar impatt possibbli, skont rapport ġdid mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri. B'mod partikolari, jgħidu l-awdituri, il-progress ixekkel minn-nuqqas ta' *data* adatta, inkluża *data* dwar l-etnicità.

L-awdituri vvalutaw jekk l-inizjattivi ta' politika u l-appoġġ finanzjaru tal-UE kinux ikkontribwew b'mod effettiv għall-integrazzjoni tar-Rom fl-aħħar 10 snin. Huma żaru erba' Stati Membri: Il-Bulgarija, Spanja, l-Ungerija u r-Rumanija.

"Kif inhi s-sitwazzjoni bħalissa, ma nafux fil-verità kemm ir-Rom qed jiġu integrati tajjeb minħabba li ma għandniex data robusta; saħansitra lanqas biss nafu kemm hemm Rom. Ovvjament l-etnicità hija kwistjoni sensitiva; iżda dment li ma tissolviex din il-problema, dalwaqt se jkollna sitwazzjoni fejn it-tfassil ta' politika jixxekkel sal-2020," qal is-Sur Henri Grethen, il-Membru tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri responsabbli għar-rapport.

L-awdituri sabu li l-Kummissjoni kienet għamlet progress sinifikanti fl-istipular ta' inizjattivi ta' politika tal-UE li jippromwovu l-integrazzjoni tar-Rom, u li l-Istati Membri kollha kienu żviluppaw Strategija Nazzjonali għall-Integrazzjoni tar-Rom sal-2012. Iżda dan kollu sar tard wisq biex ikollu impatt fuq il-programmi u l-proġetti għall-2007-2013, u kien għad fadal għadd ta' nuqqasijiet. L-ewwel nett, l-istrategiji ma indikawx x'livell ta' finanzjament kien meħtieġ jew l-ammont ta' flus disponibbli; it-tieni nett, il-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni, b'mod partikolari l-anti-żingariżmu, ma ngħatatx biżżejjed attenzjoni; it-tielet nett, il-ħtieġa għal parteċipazzjoni attiva mir-rappreżentanti tar-Rom mhux dejjem ittieħdet inkunsiderazzjoni; u fl-aħħar nett, il-Punti ta' Kuntatt Nazzjonali għar-Rom li ġew stabbiliti biex jikkoordinaw l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-istrategiji nazzjonali xi drabi kienu ġew imminati minn nuqqas ta' tqabbil bejn ir-riżorsi u r-responsabbiltajiet.

Għall-perjodu mill-2014 sal-2020, l-awdituri nnutaw għadd ta' titjibiet: L-inklużjoni tar-Rom tissemma b'mod esplicitu fir-Regolament dwar il-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej, u ġiet introdotta prijorità għal finanzjament speċifiku biex din tiġi indirizzata. L-Istati Membri b'rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi, li nħarġu fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, u li huma relatati mal-integrazzjoni tar-Rom huma obbligati li jiddedikaw fondi tal-UE biex jippromwovuha. Madankollu, l-awdituri jaċċennaw

L-iskop ta' din l-istqarrija għall-istampa huwa li jingħataw il-messaġġi prinċipali tar-rapport speċjali adottat mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri.

Ir-rapport sħiħ jinsab fuq www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – Kelliem T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Uffiċjal għall-Istampa T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

għall-fatt li jenħtieġu sforzi addizzjonali kemm mill-Kummissjoni kif ukoll mill-Istati Membri biex jiġi żgurat li dawn il-bidliet jirriżultaw f'kontribuzzjoni aħjar mill-proġetti ffinanzjati mill-UE, għall-inklużjoni tar-Rom fost il-pubbliku generali.

Il-biċċa l-kbira mill-proġetti eżaminati kienu laħqu l-oġettivi generali tagħhom għall-inklużjoni, għalkemm dawn spiss ma kinux relatati b'mod speċifiku mar-Rom. Il-proġetti li ntgħażlu u ġew implimentati skont il-kriterji tal-aħjar prattika adottati mill-Kunsill kellhom probabbiltà akbar li jkunu effettivi.

L-awdituri jagħmlu għadd ta' rakkomandazzjonijiet lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni Ewropea.

Jenħtieġ li l-Istati Membri jieħdu l-passi li ġejjin.

- Meta jkunu qed jirriveđu l-Istrateġija Nazzjonali tagħhom għall-Integrazzjoni tar-Rom, jenħtieġ li huma:
  - jispeċifikaw x'livell ta' finanzjament huwa meħtieġ għall-miżuri ta' integrazzjoni tar-Rom proposti fl-istrateġiji rispettivi tagħhom;
  - jinkludu indikaturi u miri li jittrattaw il-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni jew, b'mod aktar speċifiku, l-anti-żingariżmu;
  - jiżguraw li r-rappreżentanti tar-Rom jiġu kkonsultati u inkluzi fl-ippjanar ta' miżuri ta' integrazzjoni; u
  - jiddefinixxu r-rwol tal-Punti ta' Kuntatt Nazzjonali għar-Rom f'aktar dettall.
- Meta jkunu qed jimplementaw il-programmi operazzjonali tagħhom, jenħtieġ li huma:
  - jagħmlu użu mill-kriterji tal-aħjar prattika għall-integrazzjoni tar-Rom fil-proposti u għall-għażla tal-proġetti; u
  - jikkomplementaw l-indikaturi attwali tal-output u tar-riżultati b'indikaturi speċifiċi għar-Rom, fejn xieraq.
- Jenħtieġ ukoll li huma jikkunsidraw il-possibbiltà li jaġixxu flimkien biex jiżguraw iċ-ċertezza tad-dritt dwar l-użu tal-fondi tal-FSE għall-inklużjoni soċjali, irrispettivament minn rabta mal-impjieg.

Jenħtieġ li l-Kummissjoni:

- tiżgura li l-miżuri li jitwettqu taħt il-FSIE jkunu ta' natura inklużiva u li jkun fihom dispożizzjonijiet immirati lejn il-ġlieda kontra s-segregazzjoni;
- tagħmel użu sħiħ mir-rapporti li jintbagħtu mill-Istati Membri dwar miżuri effettivi ta' integrazzjoni tar-Rom;
- tiżgura li l-oġettivi għall-inklużjoni tar-Rom fl-Istrateġija Nazzjonali tagħhom għall-Integrazzjoni tar-Rom ikunu riflessi fil-qafas tal-FSIE;
- tikkunsidra l-possibbiltà li tinħoloq legiżlazzjoni biex tiżgura li, mill-2020 'il quddiem, id-distribuzzjoni tal-fondi fost l-Istati Membri tiegħu inkunsiderazzjoni l-indikaturi tal-inklużjoni soċjali;
- taħdem mal-Istati Membri fuq metodoloġija komuni għad-*data* dwar l-etnicità tar-Rom, biex timmonitorja l-inklużjoni soċjali tagħhom; u
- ttejjeg lill-Istati Membri biex jiġbru *data* statistika komprensiva dwar l-etnicità fis-sentejn li

gejjin.

Noti lill-Edituri

Ir-Rom huma d-dixxendenti ta' gruppi li telqu mis-subkontinent Indjan madwar 1 000 sena ilu u bdew jaslu fit-territorju tal-Unjoni Ewropea tal-lum fis-seklu 14. It-terminu "Rom" jirreferi għal gruppi differenti li għandhom ċerti karatteristiċi kulturali inkomuni, kif ukoll storja ta' emarginazzjoni persistenti fis-soċjetajiet Ewropej. Illum il-ġurnata, il-popolazzjoni Rom hija l-akbar minoranza etnika fl-Ewropa. L-istimi tad-daqs tal-komunità jvarjaw ħafna bejn 10 miljun u 12-il miljun persuna. Minn dawn, madwar 6.2 miljun huma residenti fl-UE, il-biċċa l-kbira minnhom fi Stati Membri Ċentrali u tal-Lvant. Il-maġġoranza vasta tar-Rom fl-Ewropa (80-85 %) issa jgħixu fi stil ta' ħajja stabbli. Fl-Istati Membri fejn il-konċentrazzjoni tal-popolazzjoni Rom hija l-ogħla, in-poplu Rom jirrappreżenta bejn 15 % u 20 % tal-istudenti tal-iskola u tal-partecipanti godda fis-suq tax-xogħol.

Il-biċċa l-kbira tal-appoġġ finanzjarju mill-UE għall-inklużjoni soċjali tiġi pprovduta permezz tal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u l-Fond Soċjali Ewropew. Għalkemm ma hemmx irregistrati ċifri speċifiċi għall-inklużjoni tar-Rom, id-dokumenti ta' ppjanar tal-Istati Membri jissuggerixxu li ġew assenjati madwar EUR 1.5 biljun għall-integrazzjoni ta' komunitajiet emarginati bħar-Rom bejn l-2014 u l-2020.

Ir-Rapport Speċjali Nru 14/2016 bit-titolu "Inizjattivi ta' politika u appoġġ finanzjarju tal-UE għall-integrazzjoni tar-Rom: sar progress sinifikanti fl-aħħar 10 snin, iżda sforzi addizzjonali huma meħtieġa fil-prattika" huwa bħalissa disponibbli bl-Ingliż, bil-Franċiż, bil-Ġermaniż, bil-Bulgaru, bl-Ungeriz, bir-Rumen u bl-Ispanjol; lingwi oħra tal-UE jizdiedu fi żmien qasir.

Vidjo tal-intervista bl-Ingliż, bil-Franċiż u bil-Ġermaniż (f'format għax-xandir) ma' Henri Grethen, Membru tal-QEA, dwar il-messaġġi ewlenin tar-rapport huwa disponibbli fuq il-kanal tagħna fuq YouTube (EUauditorECA) fil-link li ġejja:

<https://www.youtube.com/user/EUAuditorsECA/videos>